

Bismarck herceg a leghatározottabb biztatást adta, hogy Németország és Ausztria-Magyarország barátságos viszonya a legkevésbé sem nyugtalaníthatja Franciaországot és azért nem is bántathatja érzékenységét. Az osztrák-magyar és a német kormány egyetértése — mondotta Bismarck — a legesélyesebb mértékben sem fogja megváltoztatni vagy csökkenteni a kitűnő viszonyt, amely Németország és Franciaország között kifejlődött, és a mely idővel kétség nélkül még bensőbbé fog alakulni. Én sohasem éltem vissza szavaimmal; hogy csaljak és elrejtsem gondolataimat, erről Waddington ur is meggyőződhetett tavaly Berlinben, és a mit most mondtam, teljes őszinteséggel mondtam el.

Bismarck herceg a többi közt megelégedését nyilvánította azon fogadtatás fölött, a melyben Bécsben részesült. A látogatás felőráig tartott. A cancellár Reuss herceg kíséretében ment a francia nagykövethoz, de csak ő és a nagykövet beszélgettek. Az utóbbi élénk megelégedését nyilvánította a cancellárnak, hogy oly jó szavakat hallott a cancellár szájából. Ezután elbucsuolt egy mástól a két államférfi.

Teisserenc nagykövet, dacára hogy most is még sárgaságban szenved, maga ment el viszonzni a látogatást, de nem találta otthon a herceget. A nagykövet hosszabb szabadságra megy néhány nap múlva.

Ausztria-Magyarország és Franciaország között csak akkor kezdik meg a vámtárgyalásokat, ha Ausztria-Magyarország és Németország vámviszonyai rendezettek.

A német kancellárt, midőn tegnapelőtt este hazament Andrassy gróftól, a kivel értekezett, Reuss nagykövet várta. Ezzel újfelútan egy óráig beszélgetett, és tegnap délelőtti két óra hosszat ismét folytatta az értekezést. A kancellár és a nagykövet tanácskozása után chifre-sürgönyöket küldött Sachs titkár Berlinbe és Straassburgba. A kancellár öt negyedórát töltött tegnap a külügyi hivatalban, többi idejét fölolválva a német nagykövettel és titkárával töltötte. A kancellár ma határozottan kívánta, hogy ne zavarják és a családságnak is adott utasítást.

A „Nordd. Allg. Ztg.” írja: Előre látható volt, hogy Bismarck herceg bécsi látogatását mindenféle conjectúrákkal fogják összeköttetésbe hozni, és hogy ezen látogatásnak legközelebbi indokai nem épen azok lesznek, melyeket a hírlapok közöltek. Németország politikai viszonya Ausztria-Magyarországhoz oly alapot képez, melynek fontossága az utóbb lefolyt évek mindegyikében csak emelkedett. A német birodalom kancellárja tehát elkerülhetlenül szükségnek érezte, hogy magának bizonyosságot szerezzen az Ausztria-Magyarországhoz való barátságos viszony állandóságáról. A ki előtt ez világos, az meg fogja érteni minő benyomást gyakorolt, Andrassy gróf lemondásának híre Bismarck hercegre. Ezen lemondást „előidéző” indokok és kérdések oly kiváló fontossággal bírnak a német politika felelős vezetője előtt, hogy ő írásbeli felvilágosításokkal meg nem elégedhetvén, távozó kártársával és annak utódjával személyes érintkezésbe lépett, nevezetesen a legfelsőbb döntő hatóságnál igyekezett azon bizonyosságra szert tenni, melyre saját császárával és a német birodalommal szemben, szükség volt.

Mi meg vagyunk győződve, hogy az ez alkalommal folytatott eszmecsere a legteljesebb megelégedéssel töltötte el mindkét részt; remélhetjük

Torda környéke.

(Folytatás)

Kelvezésük úgy történt, hogy a rómaiak, szokásuk szerint, a felszínen kezdvén bányászni a sót, amin így lefelé haladtak, egyszer csak forrás ütö ki magát, a szorgalmaskodó quiritészeknek megállást parancsolva. Legelőbb föl-hagyhattak a „Dörgövel” s legutóbb a legészlelő „Smaragdóval”, terjedelem, mélység és sóta talom tekintetében is lényeges a különbség közöttük.

A „Dörgöakna” még gondos kezelés nyomait mutatja, legmelyebbre hajtották (az sem lehetetlen, hogy e tó valamely aknazárny beszakadása folytán állt elő, olyképpen, mint ezt a mellette levő újabb beomlásnál láthatjuk); a fakadó víz bárha csekély volt, mégis föl kelle hagyniok a továbbmíveléssel, katasztrofálisan tarthatván. Ekkor a mai „Édes-tónál” kísérték meg a sátelep-hoz hozzáférni, de itt az előbbi körülmény megakadályozta, mielőtt az azt fedő agyagtalaj átérhetnék volna s ezért fogtak, még odább északra, a Házás medrének ásásához. Ez talán nem oly mély, mint a Dörgö, de, majd szünültig telvén vízzel, az elmúlt ómlása és töltése nem említhetett el partszéleinek meredekségét; ezért tartja a nép feneketlennek s nem is találhatni még szőlőben sem talajt, mely támpontot nyújtana az úzni nem tudónak. Ámde erre nincs is szükség: mindkét tó vizének sűrűsége nagy lévén, elannyira, hogy az embert oly könnyedén tartják fenn felszínükön, mintha — bucsónak a hasonlatért — jól bepadagolt üres palack volna.

Végre a Házással is föl kellett hagyniok s a további két tó már jóval csekélyebb mélységű. Ekkor már nem meglehetően előle, a moosár miatt

tehát, hogy a két hatalom békés politikája, és a közgazdasági érdekek kölcsönös méltánylása, a vezénylő államférfiak legutóbbi értekezései által újból azon teljes biztosítékot nyerte, melyet az egymás iránti bizalom és jóakarát csak meg-erősíteni képes.

Waddington közölte a minisztertanácsban azokat a táviratokat, a melyket Bismarcknak Bécsben való időzése alatt kapott a francia nagykövettől. A minisztertanács igen kielégítőnek találta ez információt. Sőt a berlini „National-Zeitung” még azt íratja magának, hogy Párisban a világ-béke legbiztosabb zálogának tekintik a német kancellár legújabb sikerült sakkhuzását. Ez lehetséges, de az is igaz, hogy a francia lapok eddig még nem lelkesülnek e sakkhuzás mellett. Nem tulajdonítanak ellenséges jelleget az osztrák-magyar és német monarchia szövetségének, de valami kedvezőnek sem tartják magukra nézve. Ez az igazság. A francziák magatartása jogos és méltányos.

Az angol hírlapok kivétel nélkül elégedetten fogadják Ausztria-Magyarország és Németország viszonyának megszilárdulását. „Említünk alig szükséges, hogy e véleményünknek az szolgál alapjúl, hogy e szövetség biztosítja a békét, féken tartja a panszláv garázdaságokat. Sőt némelyik jóval tovább megy. A „Standard” és a „Globe” azt hiszi, hogy Franciaország a legközelebbi jövőben bizonyára nem gondol Németország ellen bosszúra.

Ha pedig egykor mégis rászállna magát, csak Oroszország és Olaszország fog szolgálatába állani. Oroszország azért, hogy Európa délkeletén vegyen kárpótást. Ebből pedig az következik, hogy a francziák és oroszok egyesült támadása esetében Ausztria-Magyarországon kívül Anglia is Németország pártjára áll.

Az orosz lapok most illeszkednek be új helyzetükbe. Eddig elégedetlenek voltak a szövetséges Németországgal, természetesen velünk is, sőt mindennel, a mi nem szláv. Most új politikai kombinációkkal és szövetséggel rémítgetik a világot. Némelyik nemzeti politikát ajánl nyolcvan millió honfitársának, mert ez méltó ellenszula lesz Németország és Ausztria-Magyarország tündető közlekedésének és akadályai a foglalásoknak. E taktika kétségkívül azon kudarc eredménye, amelyre Párisban és Berlinben ébredt Goresakov herceg.

E kudarcról újabb versiót olvasunk. A „Kölnische Zeitung” megbízható forrásból tudja, hogy Bismarck herceg csakugyan terjesztett a német császár első memorandumot az orosz diplomata cselszövényeiről. Vilmos császár ugyanis tudatta kancellárjával, hogy beleegyezésének reményében Varsóba küldi Mantuffel tábornagyot Bismarck erre azt válaszolta, hogy miután a császár elhatározta a küldetést, ő nem nyilatkozik róla. Ezután azonban előterjesztette a kérdéses emlékiratot a melyet figyelemmel olvasott el a császár és ezzel ismét helyreállott a császár és első hivatalnokai között a pillanatnyira megbolygatott egyetértés.

Bismarck elutazása

Bécsből elutazott tegnap este ment végbe. 7 óra után az indákháza vonult Bismarck hg cselésége — s az őt környező titkos rendőrök, kiket egy rendőri biztos s egy porosz detectiv-felügyelő vezetett. E rendőri gárda őrizte Bismarck min-

oldalt fordultak s a Házás mellett, keleten, ásták meg a „Kénköves” medrét. A víz innen is kiugraszíván őket, nem fogtak (aranylag kevés hasznolt igérő) új kísérletet, hanem inkább az e közben fölfedezett „déli” szödmök” kibányászására fordítottak egész erejök.

Hogy mily szükséglet láthatnak sóban, mily fontos lehetett előtűnik hazánk ebbeli gazdasága miatt is, bizonyítja egyfelől az, mennyire igyekeztek kiszáraztatni ahol csak hozzáfértek (Újvár, Kolozs, Rónaszék*) 169 évi rövid titlűtűnek feltűnő nyomait mutatja; s másrészt a Torda mellé épített hatalmas vár s e környéket a teljesen meg nem hódított nyugattól fedező várocsok, egyéb rendeltetésük mellett is, nem csekély jelei a feltűnő gondoskodásnak. . . . A „Bánya” köralakú bemélyedés, egy tó medencze kinézésével; átmérője Kőváry szerint negyedóra jársányi. A sörül félretakarított agyagföld sok helyt maggas dombokat képez s az é. magaslatszélről tekintve, kivált tavasszal, e halmok alján számos kisebb nagyobb tó csillag a nap fényében.

Az aknai tavaknál ami leginkább feltűnik, azok sajátosága környezete. Már mindjárt mellettük is egy liliput-havas látható; barnás sötömbök sorakoznak itt egymás mellé, miket meredékségek, csúcsok és sajátoságok alakzatuk szírték csoportozatához tesz hasonlóvá, csak hogy az önyvi magasságot sem éri el egyikük sem. Tovább északra tekintélyes sölápály, mely télen-nyáron fehér a sötét, mintha lerakódásnak s nem kivirágzásnak lenne terméke az. E körülmény s a környezet idegenszerű tekintete arra a gondolatra hoznak, hogy e tér egy óskori tó kiszáradt medré. Bármiely különösnek tetszik is ez, de a „part” tengeri növényei még is erősítnek föltevésünk-

*) Hunfalvy. A m. bir. term. v. leír. III. kt. 119 l.

En lépését Bécsben tartózkodása alatt. A Hotel Imperial előtt őt voltak mindig az első az embersorban, mely mindig képződött, valahányszor Bismarck hg kikocsizott. A látogatások, melyeket Bismarck hg tett, minden kikocsizása közöltetett a detectivok felügyelőjével, a ki e szerint tette rendelkezéseit. Hg Bismarck előszobájában, mindig jelen volt a rendőrbiztos, ki éjjelnappal őrátkint kapott jelentéseket. A bécsi rendőrség természetesen egész erővel támogatta a porosz titkos rendőroket. Ez urak a vasuti vonaton, a közvetlenül Bismarck szalonkocsijába kapcsolt kocsikat foglalták el. Ezután elhelyezkedett a cseléség. 1/8 kor jött gr. Andrassy, hg Reuss s a német követség személyzete; 1/8-kor Bismarck hg nejlével s Vilmos fiával. Bismarck széles kalábriai kalapot s állig begombolt fekete felöltönyt visel, kezében egy hatalmas bunkó bot volt, melyre könnyedén támaszkodott. Kevésél 8 óra előtt Bismarck hg a waggona szállt; Bismarck hg gr. Andrassyal beszélgetett s bevárta a harmadik harangszót. A mint ez megszendült, a herceg kezét szorított a körülállókhoz s gr. Andrassyal s a vasútkocsiba ment, a hol egy inas előbb elhelyezte volt a „birodalmi kutyát”, a Kúrást. A vasútkocsi ablakából a herceg még néhány percig szót gr. Andrassyal, ismételve kezét szorított vele; — azután a vonat továbbment. A herceg kinézett a kocsik ablakán, a míg a vonat a csarnokot el nem hagyta.

Irodalom és művészet.

Előfizetési felhívás ily című munkára: „Az élet szízfalfai és színpad coulissái” tarka vázlatokban.

Könyvem czime tájékoztat nyújt tartalmáról,

Vándorszínészkedésem tarkánál tarkább élményei leírását veszi — egy díszes kötetben — a n. é. olvasó közönség; első sorban pedig azon szíves pártfogók, jóakarók, pályatársak és ismerősök, kiket két rövid év alatt Gyergyó-Szent-Miklós és Mehádia, nem különben Brassó és Szeged között, mint a magyar színügy őszinte barátjait leheték szerencsés üdvözlölni.

Tarka vázlataimban a t. közönségnek kellemes szórakoztató olvasmányt kívánok nyújtani, melynek főcélja azonban a hiven előadott tények lehető legérdekesebb megvilágítása mellett tázékozással szolgálni mindazon — a változatok végtelenségei nyúló — tőrhető és keserves, átkos és kíváncsók által potokról, melyek északezeve „a magyar vidéki színészet” fogalmában nyernek kifejezést.

Azon reformok melyekre vidéki színügyünknek — hogy rendezése valaha sikeresen befejeztessék — szükség van: kívánatosnak tetszik ez állapotok megismertetését.

Vázlataim következő három főrésze szólnak:

- I. Vándorszínészkedés az egykori Erdélyben.
 - II. Vándorszínészet Dél Magyarországon.
 - III. A kolozsvári és nagyváradi színügy (ajánlva Molnár György urnak.)
- E három rész mintegy 55—60 fejezetből részletesebb tájékozással főlelitem a következőket:

A mikor én director lettem. Egy királyi palást története. Politikai hitvallás és kortesfogások.

ben s a szomszédos magaslatoak márga és trachituf telepei pedig a neogen harmadkorra utalnak.

A sörúna északeletnek tart s egy néz ki, mint egy elterített papírlap. Partszéleinek sönövényei, ez ősvilági ritka emlékek, nagyban emelik a táj érdekességét. A nyugati dölők sávár kinézése, a rajtok tenyésző növények (ezektől sajátságos szürkés kinézést kap az egész oldal) az óceán francia partjaira emlékeztet. Ehez járul a kietlen róna, melyen nagy távolságra sem lehetne egy árva fűszálát is földezeni, s az erre néző magaslatoak fátlan lejtői, melyeken egyetlen nagyobb bokor is nem vert gyökeret, még próbálékon sem.

A lapályon kis patak foly végig s északra haladva, utóbb egy déli völgynyílásba tér be, hol a hozzávegyált források következtében, mint edesvíz csermely csörgedez az Aranyos felé. Hihetőleg a völgy csapolta le a tó megmaradt vizét s a változtatva a medert moosárrá. Nyílata körül látható is e moosár utóműködése és pedig, a domboldalak vízbősége folytán, edesvíz ingovány képében, melynek felületét a vízi növények s a somoscing meassze futó kövér szárai majd egészen ellepi.

E táj elhagyatottsága valóban sajátságos! A tulsó, gyér fűvel fedett oldalokon néha megjelennek a pusztai sasok, s a moosár rejtékén néhány szép róptű idegen madár — talán valami sirályfaj — nyugtalan kiáltozásokkal jverik föl az utóbbiak a magány osnádét s röpkednek fejűnk fölött ha tanyájukhoz közelebb merészkednek.

A sörnától nyugotra eső magaslatoak tész tenyészest borítja. Az északiukban dülője galagonya, csipke s más tövisbokrokkal s a berese és földi eper indáival fedve s a virágok és fű változatos gazdagsága között helyenként egy lábnyi

*) Reclus is meglepte, hogy itt találkozott e rég nem látott ismerősével.

Hegedűnek szépen muzsikálnak. K. Papp Miklós, az én ellenségem. Művészet pongyolában. A vándor bot. Szamosújvári szép napok és szamosújvári veszedelem. Reklam kefével. A décsi csizmadiasziben. A szűcszek főispánja. A Bánfi-Hunyadi „Tigris”. Marosvásárhelyi felstűlés. Udvarhelyi emlékek. Székely-Keresztur. Csikországbán. Szereda és Somlyó. „Perle Sutyty”-nál. Tiszteendő urra avatattas. Rablók nyomozása. Trauer Marsch. Sepsiszent-György. A brassói magyarok. Kézdivásárhelyi műkedvelők. A szép székely asszonyok. Gyergyószentmiklósi emlékek. Aradon. A színügy gyámlolító egylet. Jakab, az őszinte. Lukácsy Miklós intendans. Tiszti Lajos, az én jó barátom. Ki legyen Krispin papa? A művészet iránti rajongás superlatívusa. Samu bácsi. Weitzer bácsi. „Szatyty” ur. A „ozukrásterem” szabadtőmívesei. Hogyan buktattuk meg Jakab mestert. „Hozsáná!” és „Feszítsd meg!” Tizenhárom modern vértanu. Kérem Temes- és Torontálmagye n. é. főispánjaihoz. Hol van a temérdek pénz? (Részletes számadások.)

A magyar színészet évtizedes süllyedése. Miért bukunk sorban legjobb színbázaink? Molnár György álláspontja a kolozsvári színügy rendezésével szemben. Molnár, Mándoky, Krispin. Az operette, mint a magyar színügy tényezője állami szempontból. A kolozsvári színügy rendezése és biztosítása.

A díszes — 12—14 finom nyomtatott ívet tartalmazó — kötet f. é. november hó elején fog megjelenni s a t. cz. előfizetőknek azonnalelküldetik. Egy példány előfizetési ára: egy forint.

A t. gyűjtőknek minden tizedik előfizetett példányra egy tiszteletpéldánnyal öbjatok szolgální. — Az előfizetési pénzeket f.évi oct. 20-ig kérem a gyűjtő-iv hátsó oldalának címzete alatt Kolozsvárra bérmentesen küldeni.

Kolozsvárt, 1879. évi sept. 24-én.

Kiváló tisztelettel
MÁTRAI B. BÉLA.

Lapszemle.

Az „Ellenő” szerint a mi monarchiánk politikáját régóta a békeszeretet jellemzi sazerő meg van győződve minden komoly politikus arról, hogy az az államférfi, ki Bécsbe jön tervelni és ezen tervnek számára szövetségest keresni, nem tervelhet egyebet mint békét. — A béke mindenekelőtt egyaránt van szüksége monarchiának úgy, mint Németországnak. Mind a kettőnek még elég baja van belviszonyainak, pénzügyeinek rendezésével, fejlesztésével, megszilárdításával. A két állam közül mindegyik elég hatalmas, hogy a békét, melyet öbajt, ne kellessék megvennie minden áron. Lesznek kétségkívül, kik erre azt fogják megjegyezni, hogy hisz ily viszonyt véd- és dacozó szövetségnek szoktunk nevezni. — Szoktunk igenis, de azért most az egyszerű még sem az. Még nem vettük eléggé figyelembe azt a tényt, hogy a diplomacia avas formái folytonos változáson mennek keresztül. — Az orosz-francia szövetségtől nem tartunk tehát legkevésbé sem, s azért nem is félünk oly eseményektől, melyek a bécsi egyezményeket békes soderukból kiforgathatnak. Midőn Ausztria-Magyarország és Németország komolyan meg-egyeztek abban, hogy a maguk és Európa békéjét fenntartani akarják, ezen elhatározással azt biztosították is. Ez képezi tehát Bismarck bécsi látogatásának tartalmát és jelentőségét. — Ezt

magasságu cserje is mutatkozik, a fűtáshoz hasonló levelekkel, egy vadon tenyésző barackfaj ez, mely tavaszokonként virágot hoz a maga rendjén s azután gyümölcsöt is, csak hogy megörlel ez, vagy nem — nem tudom.

Az aknakörnyéket a „Labarintus” lankás oldala választja el*) a Bányától; mint már említettök is tó meder alaku, körskörül meredek dölők ereszkednek szintjéig, s ezeken, észak felé, az Alsó-, Közép- és Felső Feredő**) sötét karja s déli ormozatukon a Bagoly**) magassab fái látszanak.

Közepe tájt egy emelkedésre kis házat építettek, a sörök lakálai. Számos tavai közül alig egy-kettő van említésre méltó, egyik a tér déli felőle keletnek viró ut mellett, víze nem édes, de ső tartalma a „Kénköves”-vel egy lehet; más kettő keleten, terjedelmesebbek az előbbinél s vizük hasonlóképp édes. Melléjük van építve a nagyobb sősfűrdő is. Északra a szőlők alján, két nagyobb édes tó vízében, hal is jön elő, s tekintve e tavak régiségét s azt, hogy se patakkal, se folyó vízzel nem lehetek összeköttetésben, érdekes volna kikutatni, vajlon minő nemből maradtak fenn bennök.

A többi tavacskákat ósátó, buzogánysás s a gyékény kardlevelei koronázzák, biztos rejeikét képezve a nádi verébnek, vízi rigónak s a néha-néha ide ellátogató bölömbikának. Vizükben a bököljök (nepa cinerea) s a vízi poloskák, a nadályok, gótkák, a hanyász- és tányérszágák, az ugonk, zöld és más színű békák virágzó gyarmatai tanyáznak; különösen meglepő a csigák sokasága, melyek, ha a nyár heve kiszárazsítja nedves honukat, barnás házaikkal (több hüvelyk vastag rétegben teszik ropogóssá annak vízhagyott medrét).

*) Torda felől meredek márgahegy; oldalain és tetején három szőlő. A Rákos felett is neveznek így egy magaslatoat, hihetőleg kert volt hajdon mindkét helyen. L. Orbán Szék.-f. leír. 184. l. V. kt.

**) Szőlőhegyek.

tudjuk és ennél többre nem is vagyunk kíváncsiak.

A „Hon” szerint: Tekintve, hogy épen Ném e t o r s á g az, melyiyl monarchiánk szorosabb baráti viszonyba lépett, osodálnunk kell azt a valóban higgadt mérsékletet, melyről oklatás tanuságot tesz a francia sajtó és közvélemény. Éa tanusítja e mérsékletet akkor, miha Gortsakoff herceg ugyancsak kiálja Franciaországnak Oroszország barátságát és szövetségét! De mér erre ja felajánlott muszka barátságra és szövetségre a „Journal des Debats” ez előtt pár nappal nem csak idegessé lett, hanem a lehető legkimélettebb kifejezéssel utasítá azt vissza. Ha tán volnának is Németországnak utógondolatai a francia köztársaság irányában, a tény, hogy most monarchiánk közlebbi viszonyba lépett, a német birodalomnak csak megnyugtatólag kell, hogy hasson a francziákra, ha eszökbe jut a magatartás, melyet e monarchia tanusított Franciaország iránt a legnagyobb megbízhatóság napjaiban s melyre nem régebben a „Debats” is bálas elismeréssel hivatkozott.

Az „Egyetértés” szerint Bismarck személyének jelentőségét semmi sem tünette úgy ki mint fogadtatása Bécs városában, a bécsi udvar és bécsi nép részéről. Mily nagyánk érezhette ő magát, és milyen kicsibe vehette a körötte tarkán csillogó exzellenziás rajt. — De ezek az exzellenziás tarkán fénylő, hangosan zümmögő status-férfiak és udvaroncok is mily óriásnak tekintették őt, és mily alázatos törpességre szánták magukat. Bismarck nem is mulaszthatta el a pompásan kedvező alkalmat, hogy nagy czéljaira kellő eszközöket és használható műszereket biztosítson. A mi officiosusaink beszélhetnek az érdekeknek nagy szerűen constatál meggyezéséről, a kölcsönös szolgálatot garanzákról, az állandó őszinte szövetségről. — Mi aggodva gondolok rá, hogy az „érdekek” nagyszerű meggyezésében ugyan ki gondoskodott a mi monarchiánk érdekeiről és a szövetségnek reánk is báramol hasznáról, az ő hitők szerint a nagy Bismarck csak meghódol a még nagyobb genális Andrassy gróf, de talán még a lángelmű Tisza Kálmán előtt is, kivel szintén egy fél órát tudott négysemközött conferálni. De nekünk van okunk megrémülni, ha a monarchia gondviselészerű államférfiai szövetségeket kötnek Bismarck herceggel. Mert az „érdekek” minden meggyezése mellett is, a haráti szövetségben is Bismarck herceg igen könnyedén tud elbánni államférfiainkkal és érdekeinkkel.

A „Pesti Napló” szerint a vétkérdés és a pénzkérdés — e kettő együtt uralkodik a belpolitikai helyzetben s okozza a nemzet sok baját és aggodalmát. Igen ám, jó volna bizony haza eresztetni a katonaságot, ha lehetne; de mikor most e tizenkilencedik század civilizációja annyira haladt, hogy minden nép talpig fegyverben áll. Háboru volt, háboru lesz s Európában hat millió katona lesi a parancsot, hogy három hét alatt csatarendben álljon a határszálon. Maradjon tehát a hős hadsereg intézménye érintetlen, de ereje hozassék méltányos arányba a nemzet embertermeléséhez, hogy a faj ne romoljon és vagontermeléséhez, hogy a kereső polgári osztály tönkre ne jusson. Ezt gondolom, legalább az ellenzéknek illenék követelni. Nem teszi, ő lássa, mit ér el vele. Mi pedig várjuk és lássuk, mi lesz a megtakarításokkal és mi lesz a magyarság követeléseivel, melyeket ellenzékünk formál. Ha már megszöb bennünket a katonaság, hát legalább ne legyen német. Hát a kormánypárt hogy gondolkodik e tárgyról? A kormánypártnak Tisza Kálmán most hozza meg Bécsből, hogy a hadseregvezet kérdésétől hogy gondolkodjék.

A keringőzők élénken kavargó csoportja s a vízszíre magát pillanatig feltűő zöldes merdly s a tegérz növényhulladékokból összeállított lak-ját nehezen vonzó alakja is fölálálhatók itt. S mindezekhez ha hozzá képzéljük a nádasokban estűnként zajgó verébhadat, a bokortetőn busogó sármány méla csöcsérgését, a tőszéleken illő komolysággal étáló golyát, a nagyobb tavakra leszálló récecsapatot, a hódát, mely megriadva röppen föl a kákaerő sűrűjéig, s nyaranként a távolabbi moosárszéleken élénken futkosó, kiáltozó tarkaszo-lonkákat, a laposabb völgydöltek merengő banká-it (fejűkőn, közeledtűnkre, ijedten emelkedő toll-bokrálakkal), a seregélyes csoportját, melyek a köves oldalak gyepakaráján egymást kergetik, a messzi dombokat károgva körülörpökő varjuserget, a gébicset, ki az előlaltit bokrokron con amore gyakorolja a karóbahuzást s az idetévedt cínre-két, az agyonverés szeniális fölálálóját, a kakuk-szót, mely, a lelenczházak gyakorlatias voltát hirtetve, lehalszik a szomszéd szőlőkből, s a pinytyeknek több előttem ismeretlen fajtát, és hozzá számítjuk még a körskörül emelkedő zöldes halmokat, a káka és sákoszorozott tavakkal, a halmok után a láthatár aljához simuló sölápály (ugy néz ki mintha a fenn szállangó felhők egyike ide bukkott volna, egymássaléva vonva szárnyának fehér tépett darabjait) s keleten a fűrdőpölteket, melyek az ákácok közöl itt-ott kitekintenek, és ha idevesszük még a közelfekvő hegyek s maragó keretét is az előttünk ellibbenő színes lepkeket, az apró bogiárkák ezreit, a pitypályát veresét, a levegő reszketeg ragyogását és a magasból szer-te áradó fényt és paszirtadalt — beszávve mondom mindezeket, meglehetően képzetünk lesz e ví-faunájáról, költészei és onyészetei felől.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék mint csődbíróság részéről ezennel közlirre tétetik, hogy a **Karvály József** csődtömegéhez tartozó be nem peresített, ezen bíróságnál megtekinthető kimutatásban foglalt követelések nyilvános árverésen eladatni rendeltetett.

Az árverés megtartására első határnapul **1879. október-hó 23.** második határnapul **1879. évi november-hó 7.** mindenkor **reggeli 10 órája** ezen kir. törvényszéknél tüzetik ki, és foganatosítására bírósági végrehajtó **Piger János** küldetik ki.

Miről venni szándékozik oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy a követelések az első határnapon névértékük 50% százaléka felül nem fognak eladatni, a második árverésen pedig azon alól is a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

A kolozsvári kir. törvényszéknek 1879. évi szeptember-hó 16-án tartott üléséből.

Az Elnök úr távollétében:
PINTYE JÓZSEF, kir. t. bír.

UNGUR PÉTER, tj.

!Csaknem ingyen!

A nem rég megkötött nagy angol britannia-üzlet-gyár csőd-gondnokságától utasítást kaptunk, hogy a raktárunkban levő összes britannia-üzlet árukat, a szállítási és a munkadíj 1/4 részének csakély megtérítése mellett adjuk el.

Csak 6 frt 75 kr. beküldése, vagy utányetele mellett, mint a szállítási díjaknak Londonból Bécsbe és a munkadíjnak csakély megtérítése, minde-ki a következők közül kiválasztja a valdi ériék negyed részéért, tehát **csaknem ingyen**, u. m.

6 darab kinttől jó **asztali kését**, britannia-üzlet nyéllel, valódi angol acél pengével.
6 darab legfinomabb **villát**, britannia-üzlet egy darabban.
6 darab nehéz britannia-üzlet **évókanalat**
6 darab britannia-üzlet **kávéskanalat**, legjobb mi. saégü.
1 darab tömör britannia-üzlet **t. jmerót**.
1 darab nehéz britannia-üzlet **levesmerót**.
6 darab britannia-üzlet **pallót**.
6 darab angol **Victoria-tálcát**, finomul zamáncozva.
2 darab hatásos britannia-üzlet **gyertyatartót**.

40 darab. Mind-e 40 darab tárgy legfinomabb britannia-üzletből készült, mely egyetlen a világon létező fém, mely örökké fehér marad a valódi ezüstdől még 20 évi használat után sem lehet megkülönböztetni, a miért **kezességet** vállalunk.
Caim ó a es. k. osztrák-magyar tartományok egyedüli megrendelési helye:
General-Depót der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:
BLAU és KANN, Bécs, I. Elisabethstrasse 6. sz. (280) (9—12)

Törpényi János

vaskereskedésébe

Maros-Vásárhelyre

kerestetik, egy jómodorral és ajánlatokkal bíró **segéd**, ki a vas- és szerszám szakmában tökéletesen jártas legyen s a magyar, német és román nyelvet — a két első írásban is — bírja.

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

m. kir. egyetemi nyomd.

könyvkereskedésében kapható:

A magyar királyság földrajza.

Ipariskolák és a népiskola felsőbb osztályai számára írta

Kiss Sándor

a kolozsvári polgári, ipar- és felsőbb kereskedelmi iskolákban a földrajz tanára.

Ára 40 kr.

FARKAS ANTAL. A magyar mondattan példákban. Ára 60 kr.

EÖTVÖS—ÉVKÖNYV. Az Eötvös-émlék és az Eötvös—naplár évfolyamainak becsesebb részével egybekötve. Ára 1 frt.

SZABÓ MIHÁLY. A házi nevelés alapelvei. Felsőbb leánytanodai és családi használatra. Ára 50 kr.

Ausztria-Magyarország

legújabb színezett vasúti térképe

(1879-ki kiadás.)

Ára 1 frt. o. ért.

Ausztria-Magyarország legújabb színezett vasúti térképe Ára 1 frt.

Kapható Kolozsvárt STEIN JÁNOS könyvkereskedésében.

Kapható Kolozsvárt

Stein János

könyvkereskedésében.

SÁRGA KRISTÓF

fehérnemű és vászon-raktára

KOLOZSVÁRT,

(bel-középuteza, kiséítő alatt.)

Kül- és helyföldi nagy kereskedők és gyárosokali egyenes összeköttetésével fogva azon kellemes helyzetben vagyok o. érd. vevőimnek **ke-zesség mellett**, legutányosabb áron valódi árukkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chifon, creton és madepolan szövetből, sima himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.

Férfi színes-ingek, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó színtartó 70 krtól, 2 frt 60-ig.

Színes és fehér gyabj alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 frtig.

Férfi alsó-nadrágok (galyák) mindennemű szabású, legjobb len és pamut vászonból 70 krtól, 2 frt 50-ig.

Férfi legújabb gallérok és kézelők 4 rétt legjobb chifon szövetből párja 40 kr.

Férfi színes-azél selyem, — len és pamut **zsebkendők** szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól, 7 frtig.

Valódi len fehér-zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 frtig. (387—8) (95—*)

Női-ingek len és pamut vászonból, sima himzett vagy redős, 1 ftől, 5 frtig.

Női hálós rekkik, 1 ftől, 5 frtig, főkötők len és chifon vászonból 40 krtól 80-ig.

Női alsó-szoknyák és nadrágok 90 krtól, 7 frtig.

Női piqet rekkik, nadrágok és szoknyák, 1 frt 50 krtól 5 frtig.

Függöny necek, gyapjú és pamut takarók, paplanok, madracok mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.

Legújabb szerkesztű **esőernyők**, 1 frt 40-től 15 frtig.

Férfi és színes **harisnyák**, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól, 1 frt 50-ig.

Legújabb **nyakkendők, posztó, szarvasbőr és glage kesztyűk, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasínorok sat**, legutányosabb áron.

Férfi és színes-asztalnemű, mindenféle len és pamut

vászon szín-tartó creton, oxford és madepolan,

színes ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chifon, creton és madepolan **fehér ingszövetek** 80, 1.55 és 170 centiméter széles, 22 krtól 70 krig,

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig.

Len és chifon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző-pamutok és ezernak, ujjon ezüldöttek részére főkötők, télik és takarók sat.

Továbbá elvállalnk kiházasítás, vagy magán szükségére kívánt felülművek pontos elkészítését; kintünő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza papir szeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelőseimre azonnal teljesíték, mely esetben árát és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő az érte fizetett összeget vissza szolgálom, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt megtartani

alázatos szolgálja:

Sárga Kristóf.

(315)

Nürnbergi diszárak, lovagló- és vadász-kellékek, lát- és illatszerek, dohányzó készletek.

ŐSZI IDÉNYRE

legújabb posztó-, filcz-kalapok fiuk és urak részére.

Fiú-kalapok darabja 1 frt 20 krtól, 3 frt 20 krig. || Uri-kalapok darabja 1 frt 80 krtól, 5 frt 50 krig.

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEK-CZIPŐK

legnagyobb raktára.

1 pár gyermek-czipő, bőr vagy brünel 1 frt 60 krtól, 3 frtig. || 1 pár női-czipő, posztó, bőr vagy brünel 3 frt — krtól, 5 frtig.
1 pár férfi-czipő 6 frt — krtól, 9 frtig. || 1 pár fiú-czipő 3 frt 60 krtól, 4 frt 50 krig.

C S A P Ó S Á N D O R

nagy árutárlata Kolozsvárt,

főter, „Nemzeti szálloda alatt.

Vidéki megrendelések legpontosabban teljesítettnek.

UTAZÓ KELLÉKEK

1 darab női kézi táska, vászon- vagy bőrből 90 krtól, 10 frtig. || 1 darab uti bőrönd 1 frt 50 krtól, 20 frtig.
1 darab kézi uti táska, bőr- vagy vászonból 2 frtól, 20 frtig. || 1 darab uti faláda 4 frt 20 krtól, 18 frtig.
1 darab uti nyak-táska 2 forinttól 8 frtig.

D I T M Á R R.

nagy petroleum-lámpa raktára; — függő közönséges, finomabb éttermekben; — asztali, konyha- és falilámpák gyári árakban.

I s k o l a i k e l l é k e k

fiu- és leány-gyermekek számára.

Iskolai könyvtáskák leányáknak 50, 60 70 kr., egész 2 frtig.

Iskolai könyvtáskák fiuknak 55, 60, 70 kr., egész 1 frt 50 krig.

Rajzeszközök 1 frt 20 krtól 4 frt 50 krig. — Festékek dobozban 6 krtól egész 2 frtig. — Toll-szekrények bádogból 20, 40, 50 kr.,

fából darabja 5 kr. — Tenta-tartók, zsebben hordhatók 20 kr, 1 frt 20 krig. — Zsebkések nagyválasztékban 15 krtól egész 6 frtig.

Mindenféle háztartás és konyhaeszközök, acél-árak, gyermekjátékok, Thonet-féle székek, fauteuilek és kanapék hajtott fából.